

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5005 ภายใน 5666
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2258-0311

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที่ 19 เดือนมิถุนายน พ.ศ.2551 หน้า 23

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

เปิดงานวิจัยดอกเตอร์ มศว ผศ.ดารณี ตักดีศิริผล เด็ก LD ป้องกันได้ !!

"จากการวิจัยทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการคัดแยกเด็กปฐมวัยว่า เด็กคนใดอยู่ในภาวะ"เสี่ยง"ต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้บ้าง เพื่อให้การช่วยเหลือ จัดปัญหาที่รุนแรง"

หมายเหตุ - ผศ.ดร.ดารณี ตักดีศิริผล ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) เป็นเจ้าของผลงานวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยง

ต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้" ซึ่งเป็นประโยชน์ทำให้มองเห็นเด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ (LD : Learning Disabilities) หรือที่เรียกว่า "เด็กเอลดี" ก่อนที่จะเกิดปัญหาการเรียนในระดับสูงขึ้น และได้ช่วยเหลือได้ทันท่วงทีและถูกต้อง ไม่เช่นนั้นเด็กกลุ่มเสี่ยงนี้อาจจะส่งผลกระทบต่อความบ่มพร่องในด้านต่างๆ จนกลายเป็นเด็ก LD และแก้ไขได้ยาก

"มติชน" จึงขอนำสาระสำคัญของงานวิจัยเรื่องนี้มานำเสนอ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ดังนี้
  - 1.1 สร้างแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.2 สร้างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.3 สร้างชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 ประเมินทักษะการเรียนรู้ ด้านทิศทาง การจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์ ก่อนและหลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้

2.2 ประเมินรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

มี 2 กลุ่ม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ กับประชากรและกลุ่มตัวอย่างการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ และการประเมินทักษะการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน (ข้างต้น) ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มี 3 ชนิด ได้แก่ 1) แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย แบบคัดแยกย่อยจำนวน 6 ชุด คือ แบบทดสอบด้านทิศทาง การจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์ 2) แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ ประกอบด้วย แบบประเมินจำนวน 6 ฉบับ ฉบับที่ 1 ด้านทิศทาง ฉบับที่ 2 ด้านการจำจากการฟัง ฉบับที่ 3 ด้านการจำจากการเห็น ฉบับที่ 4 ด้านการเขียนรูปเรขาคณิต ฉบับที่ 5 ด้านการเคลื่อนไหว และ ฉบับที่ 6 ด้านการจัดกลุ่มสัมพันธ์ 3) ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ มีทั้งหมด 6 ฉบับ ฉบับที่ 1.ด้านทิศทาง ฉบับที่ 2.ด้านการจำจากการฟัง ฉบับที่ 3.ด้านการจำจากการเห็น ฉบับที่ 4.ด้านการเขียน ฉบับที่ 5.ด้านการเคลื่อนไหว และฉบับที่ 6.ด้านการจัดกลุ่มสัมพันธ์

ผลการวิจัย

จากการวิจัยทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการคัดแยกเด็กปฐมวัยว่า เด็กคนใดอยู่ในภาวะ "เสี่ยง" ต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้บ้าง ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ไม่อาจระบุได้จากการสังเกตเพียงอย่างเดียว เพราะไม่มีลักษณะแตกต่างที่ปรากฏอย่างเด่นชัด มักจะพบความผิดปกติก็ต่อเมื่อเรียนในระดับประถมศึกษาแล้ว ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้น การมีเครื่องมือเพื่อใช้ในการคัดแยกเด็กระดับปฐมวัย ก็จะทำให้สามารถค้นพบเด็กที่มีภาวะเสี่ยงเสียตั้งแต่เริ่มแรก เพื่อให้การช่วยเหลือ ขจัดปัญหาที่รุนแรง หรือลดปัญหาที่ไม่พึงประสงค์ เพราะหากเด็กไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ก็จะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การเห็นคุณค่าตนเองต่ำลง มีความยุ่งยากในการทำงาน การเข้าสังคม ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อตัวเด็ก เพื่อน ครอบครัว และสังคม

ดังนั้น การสร้างเครื่องมือคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ในครั้งนี้ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนที่จะได้มีเครื่องมือในการคัดแยก เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กเสี่ยงที่จะมีปัญหาทางการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งจะทำให้เด็กเหล่านี้สามารถผ่านอุปสรรคและประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไป

อนึ่ง จากการคัดแยกเด็กในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อควรสังเกตคือ เด็กบางคนมีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้เพียงด้านเดียว ในขณะที่เด็กบางคนมีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ตั้งแต่ 2 ด้านขึ้นไป จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้แต่ละคนอาจจะมีปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น บางคนจะมีปัญหาเฉพาะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน หรือการคิดคำนวณ เพียงอย่างเดียว ในขณะที่เด็กบางคนอาจจะมีปัญหาทั้งการฟังและการพูด หรือการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ

สำหรับแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานจากการสร้างแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ และจากการที่ได้กำหนดขั้นตอนอย่างชัดเจน ตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง ศึกษาค้นคว้า

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจนและครอบคลุม จึงทำให้ได้แบบประเมินที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ประเมินเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ได้

การประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กก่อนที่จะทำการส่งเสริมทักษะที่ได้บกพร่องนั้น จะทำให้ครูผู้สอนทราบว่า เด็กมีความสามารถอยู่ในระดับใด และหลังจากการส่งเสริมทักษะทางการเรียนรู้แล้ว เด็กได้รับการพัฒนาความสามารถมากขึ้นเพียงใด ดังนั้น การสร้างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ จึงมีประโยชน์อย่างยิ่ง

ส่วนชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมการเล่นและแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการเรียนรู้ด้านทิศทาง การจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านดีขึ้น หลังจากได้รับการฝึกด้วยชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ โดยความสามารถด้านทิศทาง การจำจากการฟัง การจำจากการเห็น และการเคลื่อนไหว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนความสามารถด้านการเขียน และด้านการจัดกลุ่มสัมพันธ์ อยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ พบว่าความสามารถทั้ง 6 ด้านสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้การเล่นและแบบฝึกหัดนั้น นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสนใจ จูงใจให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น ถ้านักเรียนได้รับโอกาสให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมแล้ว จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เพราะขณะที่เล่นเด็กได้คิด ได้กระทำ ได้สัมผัสและสนุกสนานกับการเล่น การเล่นจึงเป็นงานของเด็กที่จะซึมซับความรู้และพฤติกรรมต่างๆ จากการเรียน ทั้งยังเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กในภาพรวม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอีกด้วย

ยิ่งไปกว่านั้นกิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่สร้างขึ้น จะเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ทำให้เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จึงทำให้การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ได้ผลดี เพราะเด็กจะรู้สึกว่าได้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้นักเรียนมีกำลังใจจะเรียนในระดับที่ยากขึ้นไป

เด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ เด็กสามารถสังเกตและสะสมประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ถ้ามีวิธีการสอนที่ถูกต้องสอดคล้องกับวัยและวุฒิภาวะของเด็กด้วยแล้ว เด็กจะเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้จากการสัมผัส การเห็นตัวแบบ นอกจากนี้ กิจกรรมที่สร้างขึ้นยังเป็นกิจกรรมที่เร้าความสนใจของเด็ก และให้โอกาสเด็กเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และมีครูคอยให้คำแนะนำ ดังนั้น กิจกรรมต่างๆ และแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น จึงส่งผลให้ความสามารถด้านต่างๆ ของเด็กทั้ง 6 ด้าน ดีขึ้นอย่างเด่นชัด

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ ความสามารถด้านการจัดกลุ่มสัมพันธ์ของเด็กคนที่ 1 และคนที่ 2 ก่อนการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ มีความสามารถอยู่ในระดับต้องแก้ไข แต่หลังจากใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ เด็กคนที่ 1 มีความสามารถอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ในขณะที่เด็กคนที่ 2 มีความสามารถอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งการมีระดับความสามารถที่แตกต่างกันมาก อาจจะเป็นเนื่องจากเด็กคนที่ 1 อาจจะเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และเด็กคนที่ 2 อาจจะเป็นเด็กที่ยังไม่มีความพร้อมเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้จะเป็นเด็กที่อาจจะมีปัญหาทางการเรียนรู้จริงหรือไม่ก็ตาม หากได้รับการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ก็สามารถพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ของเด็กได้

ทั้งนี้ทั้งนั้น ในด้านคุณภาพของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ มี

คุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก เนื่องมาจากการสร้างเครื่องมือแต่ละชุดได้กำหนดโครงสร้าง และสร้างตามโครงสร้างที่กำหนดทุกขั้นตอน รวมทั้งเครื่องมือทุกชุดผ่านการตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ค่าความเชื่อมั่น จากผู้เชี่ยวชาญและด้วยวิธีการทางสถิติ จึงส่งผลให้สามารถคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ได้ และให้การช่วยเหลือพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ด้วยชุดฝึกเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ แล้วประเมินความสามารถด้วยแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ ซึ่งจากการดำเนินการตามรูปแบบนี้ทำให้เด็กได้รับการพัฒนาจนมีทักษะในการเรียนรู้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาลควรจะกำหนดเป็นนโยบายให้มีการคัดแยกเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัย และให้การช่วยเหลือแก่เด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ต่อไป

หน้า 23